

164

Besluit van 4 februari 1994, houdende aanwijzing van diersoorten ter uitvoering van artikel 15, eerste lid, onderdeel e, van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (Besluit aanwijzing diersoorten besmettelijke dierziekten)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 4 oktober 1993, No. J. 9315353, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken;

Gelet op Richtlijn nr. 85/511/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 november 1985 tot vaststelling van gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer (PbEG L 315), Richtlijn nr. 92/40/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 mei 1992 tot vaststelling van communautaire maatregelen voor de bestrijding van aviaire influenza (PbEG L 167), Richtlijn nr. 92/66/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 14 juli 1992 tot vaststelling van communautaire maatregelen voor de bestrijding van de ziekte van Newcastle (PbEG L 260), Richtlijn nr. 92/119/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 17 december 1992 tot vaststelling van algemene communautaire maatregelen voor de bestrijding van bepaalde dierziekten en van specifieke maatregelen ten aanzien van vesiculaire varkensziekte (PbEG 1993, L 62), Richtlijn nr. 92/117/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 17 december 1992 inzake maatregelen voor de bescherming tegen bepaalde zoönoses en bepaalde zoönoseverwekkers bij dieren en in produkten van dierlijke oorsprong teneinde door voedsel overgedragen infecties en vergiftigingen te voorkomen (PbEG 1993, L 62), Richtlijn nr. 93/53/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 24 juni 1993 tot vaststelling van minimale communautaire maatregelen voor de bestrijding van bepaalde visziekten (PbEG L 175), Richtlijn nr. 90/425/EEG van de Europese Gemeenschappen van 26 juni 1990 inzake veterinaire en zoötechnische controles in het intracommunautaire handelsverkeer in bepaalde levende dieren en produkten in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt (PbEG L 224) en Richtlijn nr. 92/65/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 13 juli 1992 tot vaststelling van de veterinaire voorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van dieren, sperma, eicellen en embryo's waarvoor ten aanzien van de veterinaire voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving als bedoeld in bijlage A, onder I, van Richtlijn nr. 90/425/EEG geldt (PbEG L 268);

Gelet op de artikelen 15, eerste lid, onderdeel e, en 85, tweede lid, van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren;

Gezien het advies van de Raad voor dierenaangelegenheden, het Landbouwschap, het Produktschap voor Pluimvee en Eieren, het Produktschap voor Vis en Visprodukten en het Bedrijfschap voor de Pluimveehandel en -industrie;

De Raad van State gehoord (advies van 30 november 1993, No. W11.93.0661.);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 1 februari 1994, No. J. 9320678, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder wet: Gezondheids- en welzijnswet voor dieren.

Artikel 2

Als soorten van dieren bedoeld in artikel 15, eerste lid, onderdeel e, van de wet worden aangewezen alle diersoorten behorend tot de klasse zoogdieren, de klasse vogels en de klasse beenvissen.

Artikel 3

Afdeling 2 van hoofdstuk VIII van de wet is van overeenkomstige toepassing op maatregelen als bedoeld in afdeling 3 van hoofdstuk II van de wet ter voorkoming en bestrijding van ingevolge artikel 15, eerste lid, aanhef, van de wet aangewezen besmettelijke dierziekten bij in artikel 2 aangewezen diersoorten.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit aanwijzing diersoorten besmettelijke dierziekten.

Artikel 5

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 4 februari 1994

Beatrix

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. D. Gabor

Uitgegeven de vijftiende maart 1994

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 12 april 1994, nr. 70

NOTA VAN TOELICHTING

Paragraaf 1: Inleiding

Artikel 15, eerste lid, onderdelen a tot en met d, van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD) verklaart afdeling 3 van hoofdstuk II van deze wet, die voorschriften behelst omtrent de bestrijding van besmettelijke dierziekten, van toepassing op door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aangewezen besmettelijke dierziekten bij vee, pluimvee, bijen en nertsen.

Ingevolge onderdeel e van voornoemd artikellid kunnen bij algemene maatregel van bestuur andere soorten of categorieën van dieren aangewezen worden waarop afdeling 3 van hoofdstuk II eveneens van toepassing is.

Artikel 85, tweede lid, GWWD stelt dat bij deze algemene maatregel van bestuur, waarin soorten of categorieën van dieren worden aangewezen, afdeling 2 van hoofdstuk VIII GWWD betreffende tegemoetkomingen in de schade geheel of gedeeltelijk van toepassing kan worden verklaard op maatregelen als bedoeld in afdeling 3 van hoofdstuk II GWWD ter voorkoming en bestrijding van besmettelijke dierziekten bij de aangewezen diersoorten.

In het onderhavige besluit zijn de andere soorten en categorieën van dieren als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onderdeel e, GWWD aangewezen en worden de bepalingen aangaande de tegemoetkomingen in de schade ingevolge artikel 85, tweede lid, GWWD van overeenkomstige toepassing verklaard. Dientengevolge is gelijktijdig met de inwerkingtreding van afdeling 3, hoofdstuk II, GWWD de afdeling 2 van hoofdstuk VIII GWWD betreffende de tegemoetkomingen in de schade in werking getreden.

Bij uitbraak van een dierziekte bij vee, pluimvee, bijen en nertsen kunnen op basis van de Veewet, Vogelziektenwet, Bijenwet en Nertsenziektenwet met betrekking tot deze dieren bestrijdingsmaatregelen worden genomen. Op grond van het onderhavige besluit ter uitvoering van de GWWD kunnen thans ook bestrijdingsmaatregelen worden toegepast met betrekking tot andere dan voornoemde dieren.

Dit besluit maakt onderdeel uit van de inwerkingtreding van hoofdstuk II, afdeling 3 van de GWWD waarin de bepalingen zijn opgenomen betreffende de bestrijding van besmettelijke dierziekten.

Gelijktijdig met de inwerkingtreding van dit besluit, zijn de bepalingen van de Veewet en andere bovengenoemde wetten die op dierziektenbestrijding betrekking hebben, ingetrokken.

Paragraaf 2: EG-richtlijnen

De aanwijzing van de andere soorten en categorieën van dieren strekt tot implementatie van de richtlijnen van de Raad van de Europese Unie op het gebied van dierziektenbestrijding, voor zover deze richtlijnen bepalen dat de daarin voorgeschreven maatregelen ter bestrijding van dierziekten ook op andere dieren dan vee, pluimvee, bijen en nertsen moeten worden toegepast.

Uit richtlijn nr. 92/66/EEG van 14 juli 1992 tot vaststelling van communautaire maatregelen voor de bestrijding van de ziekte van Newcastle (PbEG L 260), vloeien bijvoorbeeld de volgende bestrijdingsmaatregelen voort. Wanneer deze ziekte bij dieren vermoed wordt, dient de houder dit onmiddellijk aan de bevoegde autoriteit te melden.

Zodra de aanwezigheid van de ziekte op een bedrijf door een dierenarts is bevestigd dienen, onder andere, alle dieren van de voor de ziekte vatbare soorten op dat bedrijf te worden afgemaakt, dienen passende ontsmettingsmaatregelen genomen te worden en moet een epizoötiologisch onderzoek verricht worden. In andere bestrijdingsrichtlijnen worden vergelijkbare maatregelen opgesomd die bij uitbraak van de ziekten waarop de richtlijn betrekking heeft, toegepast moeten worden (bijvoorbeeld maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer, aviaire influenza en visziekten).

Deze bestrijdingsmaatregelen zijn eveneens terug te vinden in afdeling 3, hoofdstuk II GWWD die van toepassing is bij uitbraak van dierziekten bij vee, pluimvee, bijen, nertsen en andere in het onderhavige besluit aangewezen diersoorten.

In de meeste gevallen wordt in deze richtlijnen geen onderscheid gemaakt naar diersoorten, maar dienen de bestrijdingsmaatregelen toegepast te worden ter bestrijding van een bepaalde dierziekte bij elke voor de ziekte vatbare diersoort. Als voorbeeld kan hier worden genoemd richtlijn nr. 92/119/EEG van 17 december 1992, waarbij onder meer algemene communautaire maatregelen voor de bestrijding van vesiculaire stomatitis zijn vastgesteld (PbEG 1993, L 62). Op grond van deze richtlijn dient deze ziekte bestreden te worden, ongeacht het dier waarbij de ziekte geconstateerd is.

Aangezien vesiculaire stomatitis niet alleen voorkomt bij vee, maar ook bij andere zoogdieren dienen in het onderhavige besluit andere dieren aangewezen te worden.

Het besluit dient voorts ter implementatie van artikel 10 van richtlijn nr. 90/425/EEG van 26 juni 1990 inzake veterinaire en zoötechnische controles in het intracommunautaire handelsverkeer in bepaalde levende dieren en produkten in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt, op grond waarvan de Lidstaten elkaar moeten vrijwaren van de insleep van dierziekten. Op basis van dit artikel moet de Lidstaat op wiens grondgebied een dierziekte is uitgebroken – al dan niet ter uitvoering van communautaire regelgeving – bestrijdingsmaatregelen nemen.

Bij elke uitbraak van een dierziekte wordt per geval bekeken welke bestrijdingsmaatregelen toegepast moeten worden, teneinde te voorkomen dat de dierziekte zich verspreid naar andere Lidstaten. Het betreft dezelfde bestrijdingsmaatregelen als die in de boven beschreven bestrijdingsrichtlijnen zijn genoemd ten aanzien van andere ziekten (bijvoorbeeld vervoersverboden).

Deze maatregelen dienen eveneens toegepast te worden op andere dieren dan vee, pluimvee, bijen en nertsen.

Het besluit dient tenslotte ter implementatie van richtlijn nr. 92/65/EEG van 13 juli 1992 tot vaststelling van de veterinaire voorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van dieren, sperma, eicellen en embryo's waarvoor ten aanzien van de veterinaire voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving als bedoeld in Bijlage A, onder I, van Richtlijn 90/425/EEG geldt. Deze richtlijn is opgesteld ten behoeve van het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen. In het belang hiervan vloeit uit deze richtlijn voort dat de uitbraak van een aantal in deze richtlijn aangewezen dierziekten gemeld moet worden aan de EG-commissie en de overige EG-Lidstaten, waarbij geen rol speelt bij welk dier de ziekte is geconstateerd. Afhankelijk van de situatie kunnen ook andere bestrijdingsmaatregelen afgekondigd worden, maar hiertoe bestaat geen verplichting.

Deze meldingsplicht is opgenomen in de artikelen 19 en 100 GWWD, waarin de houder van dieren en de dierenarts verplicht worden aan de

daartoe aangewezen autoriteit te melden dat een dier verschijnselen van een besmettelijke dierziekte vertoont.

Paragraaf 3: Aanwijzen diersoorten

Dieren worden in de wetenschap onderverdeeld in gewervelde en ongewervelde dieren. Deze groepen kunnen vervolgens onderverdeeld worden in klassen. Iedere klasse wordt onderverdeeld in orden. De orden worden weer onderverdeeld in families. De families in geslachten, de geslachten in diersoorten en de diersoorten in categorieën van dieren. Ingevolge artikel 15, eerste lid, GWWD dienen soorten of categorieën van dieren aangewezen te worden.

In de EG-richtlijnen, ter implementatie waarvan de aanwijzing dient plaats te vinden, wordt echter, zoals gesteld in paragraaf 2 van deze toelichting, niet altijd een onderscheid gemaakt naar diersoorten. Maatregelen dienen meestal toegepast te worden ter bestrijding van genoemde dierziekte bij elke voor de ziekte vatbare diersoort.

Gelet op het feit dat het nagenoeg ondoenlijk is alle voor de aangewezen ziekten vatbare diersoorten op te sommen, worden in het onderhavige besluit de klassen waartoe deze diersoorten behoren d.w.z. zoogdieren, vogels en beenvissen aangewezen. Op deze manier wordt enerzijds aangesloten bij de systematiek van de EG-richtlijnen (aanwijzing van alle vatbare diersoorten) en anderzijds vindt specificatie plaats van deze dieren.

De diersoorten die onder andere onder de werking van dit besluit vallen zijn honden, katten, vossen en apen (zoogdieren), papegaaiaachtigen en struisvogels (vogels) en forellen en karpers (beenvissen), voor zover deze dieren worden gehouden.

Het combineren van de diersoorten met de dierziekte vindt plaats bij de aanwijzing van de besmettelijke dierziekten in de ministeriële regeling die op grond van artikel 15, eerste lid, aanhef, GWWD opgesteld wordt.

Het ligt in het voornemen de besmettelijke dierziekten, die ter implementatie van EG-richtlijnen aangewezen moeten worden, daarin onder te verdelen per diergroep, waarvan voor de ziekte vatbare diersoorten deel uitmaken.

Als besmettelijke dierziekte bij vee wordt bijvoorbeeld mond- en klauwzeer aangewezen en als besmettelijke dierziekte bij vogels pseudo-vogelpest.

Het aanwijzen van de klassen der zoogdieren, vogels en beenvissen is tevens in het belang van een snelle implementatie van EG-richtlijnen die betrekking hebben op de bestrijding van dierziekten. In nieuwe EG-richtlijnen kunnen andere dierziekten genoemd worden bij uitbraak waarvan bestrijdingsmaatregelen toegepast moeten kunnen worden. Voorzover de voor deze nieuwe ziekte vatbare dieren vallen onder de klasse der zoogdieren, vogels of beenvissen behoeft het onderhavige besluit ter implementatie niet gewijzigd te worden. Het is voldoende indien de ziekte toegevoegd wordt aan de lijst met dierziekten die op grond van artikel 15, eerste lid, aanhef, GWWD opgesteld is.

Mochten er toch andere diersoorten aangewezen moeten worden, dan kan in spoedeisende gevallen gebruik gemaakt worden van de in artikel 15, eerste lid, onderdeel f, GWWD geboden mogelijkheid om bij ministeriële regeling voor een termijn van ten hoogste acht maanden andere soorten of categorieën van dieren aan te wijzen.

Paragraaf 4: Tegemoetkomingen in de schade

Ten gevolge van het toepassen van bestrijdingsmaatregelen kan de eigenaar van dieren schade lijden. Ingevolge artikel 85, eerste lid, GWWD zijn de bepalingen van hoofdstuk VIII, afdeling 3, betreffende tegemoetkomingen in de schade van toepassing op de maatregelen die genomen worden ter voorkoming en bestrijding van de aangewezen besmettelijke dierziekten bij vee, pluimvee, bijen en nertsen.

Zo kan de eigenaar van de dieren schade lijden indien de dieren worden gedood. De tegemoetkoming in de schade bedraagt in dat geval ingevolge artikel 86, tweede lid, GWWD voor verdachte dieren de waarde in gezonde toestand en voor zieke dieren het bij algemene maatregel van bestuur te bepalen gedeelte van de waarde in gezonde toestand.

Ingevolge artikel 85, tweede lid, GWWD is in het onderhavige besluit ten aanzien van de aangewezen andere soorten en categorieën van dieren de afdeling betreffende tegemoetkomingen in de schade van overeenkomstige toepassing verklaard.

Het ligt in de rede daar waar aan eigenaren van vee, pluimvee, bijen en nertsen tegemoetkomingen in de schade worden verleend ook eigenaren van andere op grond van in dit besluit aangewezen diersoorten schadeloos worden gesteld.

De financiële consequenties voor de rijksoverheid kunnen, gelet op de aard van de problematiek, moeilijk worden ingeschat. Naar verwachting is het financiële risico echter zeer beperkt.

De schadeloosstellingen die verband houden met op andere diersoorten dan vee, pluimvee, bijen en nertsen toegepaste bestrijdingsmaatregelen worden gelet op de huidige afspraken met het bedrijfsleven in principe gefinancierd door de rijksoverheid.

Het toepassen van bestrijdingsmaatregelen op de in het onderhavige besluit aangewezen diersoorten kan echter in het belang zijn van de veestapel en dientengevolge kunnen op ad hoc basis financieringsafspraken met het bedrijfsleven worden gemaakt.

Paragraaf 5: Procedure

Ingevolge artikel 110, vierde lid, GWWD is het besluit voor advies gestuurd naar de Raad voor dierenaangelegenheden, het Landbouwschap, het Produktschap voor Pluimvee en Eieren, het Produktschap voor Vis en Visprodukten en het Bedrijfschap voor de Pluimveehandel en -industrie.

Deze adviserende instanties hebben aangegeven met de inhoud van dit besluit in te stemmen.

Gelet op het eerste lid van artikel 110 is het besluit aan beide Kamers der Staten-Generaal overgelegd.

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. D. Gabor

Transponeringstabel

De volledige transponeringstabel van onderhavige richtlijnen is terug te vinden bij de Regeling aanwijzing besmettelijke dierziekten (artikel 15, eerste lid, GWWD) en de regelingen die op basis van de GWWD worden opgesteld ter implementatie van richtlijn nr. 90/425/EEG en richtlijn nr. 92/65/EEG.

communautaire regelgeving	nationale regelgeving
Artikel 2, onderdeel b, van Richtlijn nr. 85/511/EEG van de Raad van 18 november 1985 tot vaststelling van gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer (PbEG L 315)	Artikel 2 Besluit aanwijzing diersoorten besmettelijke dierziekten
Artikel 10, eerste lid, van Richtlijn nr. 90/425/EEG van de Raad van 26 juni 1990 inzake veterinaire en zoötechnische controles in het intracommunautaire handelsverkeer in bepaalde levende dieren en produkten in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt (PbEG L 224)	Artikel 2 Besluit aanwijzing diersoorten besmettelijke dierziekten
Artikel 2, aanhef, van Richtlijn nr. 92/40/EEG van de Raad van 19 mei 1992 tot vaststelling van communautaire maatregelen voor de bestrijding van aviaire influenza (PbEG L 167)	Artikel 2 Besluit aanwijzing diersoorten besmettelijke dierziekten
Artikel 2, aanhef, van Richtlijn nr. 92/66/EEG van de Raad van 14 juli 1992 tot vaststelling van communautaire maatregelen voor de bestrijding van de ziekte van Newcastle (PbEG L 260)	Artikel 2 Besluit aanwijzing diersoorten besmettelijke dierziekten
Artikel 2, eerste lid, onderdeel b van Richtlijn nr. 92/65/EEG van de Raad van 13 juli 1992 tot vaststelling van de veterinairerechtelijke voorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van dieren, sperma, embryo's waarvoor ten aanzien van de veterinairerechtelijke voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving als bedoeld in bijlage A, onder I, van Richtlijn 90/425/EEG geldt (PbEG L 268)	Artikel 2 Besluit aanwijzing diersoorten besmettelijke dierziekten
Artikel 2, tweede lid, van Richtlijn nr. 92/119/EEG van 17 december 1992 tot vaststelling van algemene communautaire maatregelen voor de bestrijding van bepaalde dierziekten en van specifieke maatregelen ten aanzien van vesiculaire varkensziekte (PbEG 1993, L 62)	Artikel 2 Besluit aanwijzing diersoorten besmettelijke dierziekten
Artikelen 2, eerste lid, en 4 van Richtlijn nr. 92/117/EEG van de Raad van 17 december 1992 inzake maatregelen voor de bescherming tegen bepaalde zoönoses en bepaalde zoönoseverwekkers bij dieren en in produkten van dierlijke oorsprong teneinde door voedsel overgedragen infecties en vergiftigingen te voorkomen (PbEG 1993, L 62)	Artikel 2 Besluit aanwijzing diersoorten besmettelijke dierziekten
Artikel 2, derde en vierde lid, Richtlijn 93/53/EEG van de Raad van 24 juni 1993 tot vaststelling van minimale communautaire maatregelen voor de bestrijding van bepaalde visziekten (PbEG L 175)	Artikel 2 Besluit aanwijzing diersoorten besmettelijke dierziekten